

ZHODNOCENÍ ŠLECHTITELSKÉHO PROGRAMU PLEMENE VELŠSKÝ PONY A KOB ZA ROK 2018

Cíl šlechtitelského programu:

Plemenná kniha velšských plemen pony a kob byla založena v r. 1901 ve Velké Británii. Šlechtění velšských plemen pony a kob v České republice vychází z obecně závazných právních předpisů České republiky a řídí se především pravidly mateřské plemenné knihy ve Velké Británii (The Welsh Stud Book) a dále dlouhodobým programem navrženým Radou plemenné knihy. Chovný cíl se zabezpečuje metodu čistokrevné plemnitby u sekcí A, B, C, D a u nichž je plemenná kniha uzavřená. U sekce WPBR je plemenná kniha otevřená a pro zápis do plemenné knihy je podmínkou přítomnost minimálně 12,5% podílu registrovaných velšských genů. Selektce se provádí na základě výběru, informací a výsledků hodnocení. U hřebců je kladen důraz na silnější selekční tlak.

Početní stavy v roce 2018:

Tab. 1 – Početní stavy koní dle pohlaví v roce 2018

<i>Početní stavy koní dle pohlaví</i>	
<i>Hřebci</i>	<i>108</i>
<i>Klisny</i>	<i>578</i>
<i>Ostatní</i>	<i>1171</i>

Tabulka 1 a tabulka 2 ukazuje na početní stavy plemene velšský pony a kob v České republice v roce 2018.

V současné době stále dochází ke stagnaci počtu jedinců plemene velšský pony a kob, což je ovlivněno nejen poklesem počtu narozených hříbat, ale především menším importem než bylo v letech předešlých, a to především z Nizozemí, Velké Británie, Německa. V roce 2018 bylo 108 registrovaných hřebců všech sekcí, což je stav který je odpovídající letem minulým. Počet klisen je v měřítku stejný jako v letech minulých, je využíváno celkem 598 klisen. Bohužel kvůli nestabilnímu trhu se zapouští stále méně klisen.

Přesto je stále aktuální problematika zápisu do České plemenné knihy, především u hřebců. Hřelec může být registrován k plemnitbě pouze ve Velké Británii a na jeho potomky jsou vystavované pouze doklady ve Velké Británii. Díky dlouhodobé spolupráci mateřské

plemenné knihy a dceřiných plemenných knih a osvětě mezi chovateli věříme, že brzy dojde ke sjednocení pravidel a následně také akceptace průkazů původu dceřiných plemenných knih mateřskou plemennou knihou.

Tab. 2– Početní stavy dle jednotlivých oddílů plemenné knihy

Početní stavy dle oddílů PK	
HPK	107
PK	1
ZPK	307
HPK-AP	13
HPK (sport VZ)	3
HPK (sport)	1
HPK-AP (exter.M)	27
HPK-AP (sport VZ)	1
HPK-AP (sport)	1
HPK-AP extM,spVZ	4

V roce 2018 bylo do hlavní plemenné knihy zařazeno 107 jedinců z celkového počtu 572. Do základní plemenné knihy bylo zařazeno 307 jedinců a jeden do plemenné knihy.

Do akceleračního programu bylo zařazeno 46 jedinců na základě exteriéru, sportovní výkonnosti, absolvování zkoušek výkonnosti, nebo výkonnosti či exteriéru potomstva. Cílem akceleračního programu je dosáhnout maximálního genetického pokroku především prostřednictvím těch klisen, které svojí fenotypovou kvalitou (exteriéru i ostatních rozhodujících, zvláště charakterových vlastností), zaručují produkci kvalitních potomků ve smyslu platného šlechtitelského programu.

Zkoušky výkonnosti:

V roce 2018 byly vypsány pouze jedny zkoušky výkonnosti, při mezinárodním šampionátu konaném v Hradci Králové. Tyto zkoušky se staly již tradiční akcí při mezinárodním šampionátu velšských pony a kob.

Zkoušky výkonnosti nejsou u velšských plemen pony a kob povinností k zařazení do plemnitby. Jsou však jednou z možností k zařazení jedince do HPK a AP. ZV může klisna nebo hřebec absolvovat od 4 do 7let. Stále více majitelů svých koní se o zkoušky výkonnosti zajímá a počet koní, kteří absolvují ZV se zvyšuje.

Zhodnocení akceleračního programu:

Podmínky pro zařazení jedince do akceleračního programu zůstávají stejné jako v letech předešlých. Dochází ke zvyšování počtu koní, kteří absolvují výkonnostní zkoušky pod sedlem i v zápřeží a zvyšuje se nejen počet, ale také kvalita připravenosti koní.

V rámci mezinárodního šampionátu dochází také k nárůstu přihlášených a nejen ke zvýšení kvality v exteriéru, ale také v zvýšení kvality předvádějících a připravenosti koní.

V rámci akceleračního programu se rada plemenné knihy snaží chovatele a majitele koní motivovat k absolvování zkoušek výkonnosti, ale také pořádanými semináři a setkáními ke zlepšení jejich povědomosti o předvádění koní.

Pořádané akce (výstavnictví, semináře, ...):

Hlavní akcí, kterou ČSCHVK pořádá, byl Mezinárodní šampionát velšských pony a kob, konaný v Hradeckém jezdeckém klubu (Hradec Králové). V rámci šampionátu se posuzují zvláště jednotlivé čistokrevné velšské sekce (tj. A, B, C, D) a kříženci (tj. Welsh Part-Bred). Každoročně se svazu snaží zvát zkušené zahraniční posuzovatele těchto plemen. Mezinárodní šampionát je zároveň národním svodem klisen a národním výběrem hřebců. V rámci šampionátu jsou klisny a hřebci zařazováni do HPK (hlavní plemenné knihy), případně do AP (akceleračního programu) na základě exteriéru.

V roce 2018 pozvání přijali posuzovatelé: Yvonne Small (Passadena) Sekce A + B, dětské rubriky, David Roberts (Lynard/Tawelfan) Sekce C + D, WPBR.

Šampion výstavy: **Glantraeth The Dominator**

Celkový vicešampion výstavy: **Pretoria Excellency**

Konané akce:

V rámci výstavnictví byly uspořádány celkem 4 výstavy, a to Hradec Králové, Nebanice, Plasy a Pardubice. S těmito výstavami svaz počítá i do roku 2019.

Členové svazu se pravidelně zúčastňují výstav v Lysé nad Labem a Pardubicích, kde velmi úspěšně reprezentují Český svaz chovatelů velšských koní.

Členové ČSCHVK se pravidelně zúčastňují vrcholových akcí v zahraničí (výběr hřebců v Nizozemí, Royal Welsh Show ve Velké Británii, dražby v Nizozemí i Velké Británii). Stejně tak se členové rady plemenné knihy a předsednictva zúčastňují každoročního setkání plemenných knih s mateřskou plemennou knihou ve Velké Británii.

Celkové zhodnocení naplňování šlechtitelského programu:

Šlechtitelský program je nadále naplňován výběrem nejlepších klisen a hřebců do Akceleračního programu (AP) a Hlavní plemenné knihy (HPK). Stejně tak, jako pořádáním mezinárodního šampionátu s vysokou účastí a možností porovnat jednotlivé jedince s ostatními. Velmi pozitivní je také stále se zvyšující počet jedinců účastnících se výkonnostních zkoušek.